

TALLÓSI BÉLA

Csöpögő halott

Szép Ábrahám cégtulajdonos elgyötörten érkezett haza. Kimerültnak és fáradtnak érezte magát, mint még soha, holott egész nap csak internetezett – kivéve azt a szűk fél órácskát, amíg a közeli pizzériában ebéd gyanánt bekapott néhány falatot –, majd meghozott egy kellemetlen döntést. Elmenőben, a műszak végén beállított a gyártócsarnokba, és miután elcsendesedtek a munkagépek, a jelen lévő alkalmazottak füle hallatára felmondott Keddig Imrének.

Az évek során tulajdonosként, a cég élén Szép Ábrahám számtalan ügyes-bajos problémának járt a végére. Általában szakmai, rendszerint anyagbeszerzéssel összefüggő ügyeket kellett rendeznie, és különösebb igénybevétel nélkül megbirkózott valamennyivel. Beleértve a nem standard, vagyis nem szabványtermékekre vonatkozó megrendelésekből adódó bonyolult kázusokat is, amelyek átütemezést vontak magukkal a termelésben, esetleg új beszállítói kapcsolatok keresését és felvételét tették szükségessé. A cég irányítójaként – hogy teljesíteni tudja az alkalmoszerű atipikus megrendelői kéréseket – Szép Ábrahám nemegyszer kényszerült idegtépő szócsatába szállni olyan, speciális kérelmeket is intéző anyagbeszerzőkkel, illetve szállítókkal, akik egyébként nem tartoztak a kapcsolati köréhez. Más választása azonban nem volt, mint hogy hozzájuk forduljon, ha a saját raktárkészletéből nem tudott előhalászni olyan fajtából kitermelt alapanyagot, amilyenből az ügyfél nem szabványos koporsót óhajtott készíttetni. Nincs rosszabb a világon, mint ismeretlen fakeskedőkkel tárgyalni – szokta mondani ilyenkor Szép Ábrahám, abból a keserű tapasztalatából kiindulva, hogy a legtöbben, akikkel efféle, speciális megrendelői ügyekben hosszabb-rövidebb időre kapcsolatba került, eleve elutasítók voltak vagy alaptól szembeszegültek. Nem a kézenfekvő módját keresték annak, hogy miként segíthetnének, honnan és milyen úton-módon tudnának beszerezni egy koporsóra valónyt ebből vagy abból a ritka előfordulású fajtából hasogatott minőségi deszkából, hanem azt kezdték taglalni hajthatatlanul, hogy miért nem lehetséges az adott faritkaság-termék beszerezése, miközben képesek lettek volna akár az idők végezetéig valós vagy vélt akadályokat sorolni. Szerencsére Szép Ábrahám ritka kivételként mindig rábukkant olyan vállalkozó szellemű depósra, akin nem fogott ki a rendelése, és a megbeszélte időre a megállapodott mennyiségben, károsodás nélkül leszállította a kért faalapanyagkülönlegességet a legkiválóbb minőségben.

Szép Ábrahám ez alkalommal kényesebb probléma intézésével, a munkahelyi közösségben megromlott viszonyok rendbetételével vesződött naphosszat. Rákényszerült, hogy lépjen, és a végére járjon egy kellemetlen feladatként régóta maga előtt görgetett zűrös ügynek. Az interneten szörfözve jogi tanácsokat tanulmányozott, és az övékhez hasonló esetek leírásait olvastatta, remélve, hogy kiokosodik belőlük valamit. Órák hosszat böngészte a különféle weboldalakat, méhkasként zúgott a feje a sok új információtól, mire sikerült megtalálnia a megfelelő módját annak, hogyan oldja a magáncégében kialakult feszült légkört, a váratlanul felmerült és attól kezdve csak éleződő konfliktushelyzetet.

Hónapok óta azzal feküdt és azzal ébredt Szép Ábrahám, hogy fontolgatta, mitévő legyen a gyalugépet kezelő egyik ácsával, Keddig Imrével, aki röviddel próbaideje lejárta után száznolcvan fokban megváltozott. A belépésétől számított három hónapban alig lehetett tudni, hogy van. Kerülte a súrlódást, nem állt bele konfliktusokba, kifogástalanul, példásan viselkedett, már-már gyanúsan nyájas volt minden kollégájához, nemkülönben hozzá, Szép Ábrahámmal. Az utóbbi időben viszont Keddig Imre egyre kibíráhatatlanabbá és összeférhetetlenebbé vált. Nem volt hajlandó az együttműködésre, saját, önös érdekeinek érvényesítésével kimondottan terrorizálta a környezetét. Mindennek tetejébe őt, a cégtulajdonos igazgatót is kezdte volna kommandírozni. A szóbeli figyelmeztetésekre és az írásbeli igazgatói megrovókra tessék-lássék változott csupán a helyzet, a műhelyben ideig-óráig tartott csak a béke.

Szép Ábrahám teljességgel igazat adott a Keddig Imre izgatásága miatt kedélyüket vesztett, elégedetlenkedő alkalmazottainak, akik előbb csak vonakodva és visszafogottan, később már nyíltan, egymás szavába vágva panaszkodtak, hogy a teljesítmény rovására megy, ha a *munkahelyi közösség tartósan kényszerül eltűrni valamely nemkívánatos munkatárs magatartását*. Pontosan ezekkel a kifejezésekkel, ebben a szórendben és ilyen hivatalos stílusban adták Szép Ábrahám tudtára a véleményüket – feltehetően az interneten találták a témába vágó szöveget, azt idézték egy az egyben.

Szép Ábrahám aznapi munkába lépésétől a műszak lejártaig a neten búvárkodva felmondási indokok között tallózott. A módját kereste, hogyan szabadulhatna meg kényelmetlenné vált alkalmazottjától jogszerűen. Bár nem szívesen folyamodott elbocsátáshoz (soha nem tett még ilyet, mert ettől az egy kivételtől eltekintve jó szimattal választotta ki a beosztottjait, akik be is váltak), jól menő koporsókészítő magáncége belső nyugalmának érdekében ez esetben mégis úgy döntött, hogy végső intézkedésként megvált Keddig Imrétől, aki összeférhetetlenségével oly mértékben mérgezte a munkahelyi légkört, hogy a termelési folyamatokat is veszélyeztetette már.

A kényelmetlen intézkedés fizikailag és lelkileg is megviselte, ezért érkezett haza elgyötört Szép Ábrahám. Útban hazafelé, mint mindig, ha gondok nyomasztották, a Táncdalfesztiválok dalaiból kiadott válogatáslemezt hallgatta a kocsiban. A régi melódiák rajongásig szeretett apját, az amatőr színész és művészlélek Szép Boldizsárt juttatták eszébe. Az andalító emlékek kiragadták a valóságból, és az autóból átszellemülten, kellemes érzésekkel eltelve szállt ki a kapujuk előtt, nem azzal a borús hangulattal, amivel beült a volán mögé. Ezúttal azonban a dalok sem újták el Szép Ábrahám rosszkedvét. Egyes-egyedül az a jóleső tudat vigasztalta, hogy digitalizált vezérlésű, ovális terepasztala mellé leülve hamarosan visszanyeri a lelki békéjét. Képes volt megunhatatlanul és olyan elégedettséggel elnézni órák hosszat a száguldó modellmozdonyokat – melyek mögé személyszállító vonatszerelvények meg haditechnikát és harci járműveket szállító nyitott tehervagonok kapcsolódtak –, hogy teljesen elfeledkezett a külvilágról, minden bújáról, bajáról.

Csak hogy Szép Ábrahám a kimerítő és fárasztó nap végén nem jutott el a terepasztalig.

Szépne Hencz Klaudia felpaprikázott állapotban várta haza a férjét, és ingerült kirohanással fogadta.

– Végre, hogy méltóztattál hazafáradni! Eszedbe jutott, hogy otthonod és feleséged azért még van...

Jól előkészített monológja folytatását, hogy *ha már gyereked, gyerekünk nincs*, viszsanyelte. Pedig egész nap szajkózta magában, eltökélve, hogy a kegyetlen igazságot kertelés nélkül a férje szemébe mondja, mégsem volt bátorsága kiejteni hangosan. Szerette Szép Ábrahámot. Annak ellenére szerette, hogy hitveseként szenvedte mellette a bajokat is, amelyeket a házasságukba hozott, és megmétélyezte velük a közös életüket. Szépne Hencz Klaudiának talán ezért, a túlságosan erős érzelmi kötődés miatt sem volt elég mersze előhozakodni azzal, ami annyira fojtogatta, marta, rágta belülről egész nap, vagyis hogy nincs gyerekük, és még csak nem is úgy néz ki, hogy lesz egyhamar. Dühét inkább azzal adta ki, hogy iszonyatos erővel elhajította a Labrador labdáját a kerti medence irányába. A kutya nagy irammal eredt utána, hogy visszahozza.

– Mi történt már megint, most éppen min húztad fel magad? – kérdezte hangosabban Szép Ábrahám, nehogy a garázsajtó csapódása elnyomja a szavait.

– Csak az átkozott koporsók és a cég a fontos, itthon már csak enni meg aludni mutatkozik az igazgató úr – támadt Szépne Hencz Klaudia. – Jól van, Argosz, ügyes kutya – szólt elismerően a Labradorhoz, és a gumilabdát kivette a nyáladzó pofájából.

– A miéért már elgondolkoztál? – válaszolt kérdéssel Szép Ábrahám visszafogottan, harag nélkül, és nyúlt a kilincs után, hogy belépjen a házba.

Tisztában volt vele, hogy a visszakérdezése olaj a tűzre.

A felesége nagy sebtében a zsebébe dugta a labdát, és a nyomában termett, kis híján fellökte.

– Képzeld, elgondolkoztam – penderült be férje után az előszobába, és olyan svunggal rántotta be maga mögött a bejárati ajtót, hogy a mellette besurranó Labradort majdnem odacsukta. – És te már elgondolkoztál azon, hogy miért vagyunk így? Hogy mitől fagyos köztünk a levegő?

– Muszáj ezt? – kérdezte végtelen nyugalommal Szép Ábrahám. A fáradtsága, a kimerültsége tette talán, hogy közönyös tudott maradni, és nem kapta fel a vizet.

– Nem muszáj, semmit se muszáj. Hazajönni se muszáj, itthon lenni se muszáj, együtt lennünk se muszáj... ha csak nekem kötelező elgondolkoznom mindig mindenben, neked nem – osztotta ki a felesége.

– Jó, majd elgondolkozom én is, ha az megnyugtat – próbált továbbra is higgadt maradni Szép Ábrahám.

A konyhába beérve háttal álltak meg egymásnak. Így szoktak veszekedni. Soha nem szembenézve.

– Hajszára olyan vagy, mint a dédanyád volt – robbant ki hirtelenjében Szépne Hencz Klaudia. – Kárhozott.

– Te hallod, amit mondasz? – kérdezte döbbenettel, unott nyugalomból kikölkvenve Szép Ábrahám, mert azt hitte, hogy ezt már tisztázták, és túl vannak rajta.

Kitárta az ablakot, és odalépett a kapcsolódobozhoz, hogy lecsavarja a klímát.

– Ezerszer megmondtam, hogy estefelé, amikor kint már nincs olyan hőség, nem akarok klímát – dorgálta a feleségét ingerülten Szép Ábrahám.

Nehezen viseltes és kihozta a sodrából, ha a felesége semmibe vette az ő jogosnak vélt, minden szempontból ésszerűnek tűnő kívánalmait, még inkább, ha ellenük tett. Szép Ábrahám gyakran érezte úgy, és nem alaptalanul, hogy a legtöbbször csak merő élvezetből, direkt dühítette egy csomó mindennel, a klímával kimondottan. Képes volt a

legmagasabb fokozatra állítani akár borús időben is, amikor hidegfront hatására tíz-tizenöt fokot esett a hőmérséklet. Szép Ábrahámot időnként annyira felbőszítették a szándékos bosszantások, hogy kapta magát, és napokra eltűnt otthonról.

Na, mi van, kidobtak a kurváid? – tudakolta maró gúnnyal a felesége, amikor egyszeriben betoppant.

A galambjai miatti aggódása hajtotta haza olyankor Szép Ábrahámot. Az a gyötrő tudat, hogy távolléte alatt nem kapnak se magot, se vizet. A feleségétől elhullhatott volna valamennyi.

Visszamehetek hozzájuk, ha itthon csak a galambjaimnak hiányzom – válaszolt hasonló tónusban Szép Ábrahám.

Ezzel lezárták az ügyet. Nem elemezték, ki mit vétett, ki reagált jól vagy rosszul, ki mivel és miért túlzott. Bocsánatot sem kért egyik a másiktól, és ígéretet sem tettek, hogy többet nem fordul elő. Tette tisztázásaképpen Szép Ábrahám nem hozakodott elő azzal, hol húzta meg magát és mivel töltötte a kihagyott éjszakákat, a felesége pedig nem kérdezte, hol és mivel, mert egészen biztos volt benne, hogy nem dorbézolással más nőknél, hanem alvással a cégben. Szépné Hencz Klaudia ugyanis tudta, mert párszor kileste, hogy férje a házon kívül töltött éjszakákon az anyagraktárban húzza meg magát, a cinegemintás sárga kanapén, amelyet száműzetett otthonról, mert Argosz nem volt kibékülve a cinegékkel, megállás nélkül morgott rájuk. Az egyik mintába bele is harapott, eszeveszetten marcangolta és tépte a kárpitot. Holott az élő cinegék, ha röpdöstek az udvaron a bokrok ágai közt cikázva, nem váltottak ki belőle agresszivitást.

Szép Ábrahám kimaradásait követően alig hogy hazaérkezett, épp csak ellátta a galambjait, rögvést beállt a tus alá, és sokáig áztatta magát, mert távollétében három napig csak savanyúhalat evett reggelire, ebédre, vacsorára. Szépné Hencz Klaudia pedig konok ellensége volt a halnak. Kíméletlenül, teljes mértékben száműzte az étrendjükről. Olyannyira borzongott az átható halszagtól, hogy természetes vízben meg nem mártózott volna. Ezért kizárólag wellnessezni jártak, de eleinte a medencében is fintorgott, bűzölgette a vizet, nincs-e halszaga. Szép Ábrahám viszont imádta a halat friss ételként bármiféleképpen elkészítve, de savanyú, füstölt, szárított és konzerv formában is töménytelen mennyiségben volt képes fogyasztani, nem beszélve a tejfölös vagy majonézes tőkehalsalátáról. A felesége azon nyomban megérezte rajta, ha titokban evett valahol, bár az utóbbi időben már akkor is halat szimatolt róla, ha nem evett halat.

Dől a pórusaidból a halbúz – mondta mély undorral, és utálkozva elfordult.

Párnapos távolléte után Szép Ábrahámnak az első útja azért vezetett a fürdőszobába, hogy a savanyúhal kipárolgását lemossa magáról felesége kedvenc jázminillatú tusfürdőjével. Több rétegben, vastagon vitte fel az egész testére, és a kislábujja körmétől a fülcimpája ujjbeggyel elérhető utolsó hajlatáig alaposan bekente vele magát. Szépné Hencz Klaudia pedig meghunyászkodva odalopakodott a zuhanykabinhoz. Mikor Szép Ábrahám jó idő eltelte után elzárta a vizet, borókaillatú öblítőben áztatott, finom szálazású fürdőlepedőt terített a vízcseppektől gyöngyöző, nedves hátára, majd ő maga is ráta- padt a lágy textíliára, és hátulról egymásba kulcsolta a karjait férje sűrű, göndör szőrzetű mellkasán. Minden ment tovább a régi kerékvágásban.

– Ugyanolyan kárhozott vagy, mint a dédanyád volt. Örökölted az átokfajzat lelkét, az a baj, azért vagyunk így! – folytatta a megkezdett témát Szépné Hencz Klaudia, mintha nem is jutott volna el a füléig férje klímáról tett, ledorongoló megjegyzése.

– Azt hittem, ezt már megbeszéltük és lezártuk – Szép Ábrahám lábujjhegyre ágaskodott, derékban előrehajolt, és kinyújtotta karját a konyhaablakon, hogy magához húzza

a boróka házfal felé hajtó ágát, mert szerette az illatát, segítette az ellazulásban. – Miért hozod fel újra és újra? – kérdezte, mélyen beszívva az illatot. – Mi dühített fel annyira, hogy megint nála kötünk ki? Miért jó a lelkednek, ha egyfolytában piszkálhatod?

– Mert kárhozatba döntötte a családját. Azért piszkálom én, mert te nem tettél és nem teszel ellene semmit. És azért piszkálom, mert veled élek, és legfőképpen téged és általad engem is sújtott azzal, hogy nem tudott elmenni... szétcsöpögve itt maradt! – fröcskölte a mérgét fulladozva Szépné Hencz Klaudia.

– Nehogy már felüljél zagyva mendemondáknak a mai világban! – próbálta higgadt-ságra bírni a feleségét Szép Ábrahám, és elengedte a borókaágat.

A lombozatban megrázkódtak a gallyak.

– Nem zagyva mendemondák! – vágott vissza erélyesen Szépné Hencz Klaudia. – Itt van példának a Jóba Dezsi esete, máig beszélük. Fiatalon lebénult, és egész életére béna maradt, mert a dédanyád rácsöpögött a koporsóból – jelentette ki tárgyilagosan.

– Eszednél vagy, hallod egyáltalán, miket beszélsz? – ámult el Szép Ábrahám.

Nem akart hinni a fülének, annyira porba sújtotta felesége képtelen, ördögös állítása. Nem gondolta volna, hogy a hűségesküvel maga mellé fogadott párja, akivel évek óta együtt él, és akit a jobb pillanataikban még mindig képes szerellelmmel szeretni, ennyire elvakult és hajlamos legyen ilyen áldáz, buta rágalmazásra. Keserű csalódottságát alig tudta leplezni, amikor újra megszólalt, és magyarázkodásképpen kelleetlenkedve előhozakodott a réges-régi történettel, hogy egyszer s mindenkorra tiszta vizet öntsön a pohárba.

– Te is jól tudod, hogy a Jóba Dezsi megbotlott egy kiszáradt bürökkóróban, ahogy három másik emberrel vitte a koporsót. A hegyes tuskó alábökött a nadrágja alá, és felsértette a lábszárát. Száraz volt a növény, korhadt, annyi mérge már nem volt, mint zölden, hogy öljön, de annyi igen, hogy lebénítsa az izomzatot. Szerencsétlen Jóba Dezsi bénaságának köze nincs megboldogult dédanyámhoz – méltatlankodott szörnyülködve Szép Ábrahám. – Felfújták ezt is, mint a legtöbb ügyet, amelyre abban a tévhitekkel teli, tudatlan világban nem találtak ésszerű magyarázatot. Kreáltak belőle egy buta mendemondát, mert nem ismerték, hogyan hat a bürök mérge.

– Mondasz, amit akarsz – utasította el a magyarázatot fölényeskedően legyintve Szépné Hencz Klaudia. – Melletted azt tapasztalom, hogy nem mendemondák ezek a históriák. Lehet akármilyen világ, az átok az átok marad minden világban! – állította teljes meggyőződéssel.

– Mit tapasztalsz mellettem? – Szép Ábrahám olyan lekezelő szánalmat kezdett érezni a felesége iránt, hogy hirtelen szembefordult vele, mit sem törődve rögzült vitatkozási szokásukkal, hogy csak háttal állva szapulják egymást. Kíváncsi volt, mi tükröződik a szemében.

Attól, amit a rámeredő szempárban látott, Szép Ábrahám megrémült. Riadtan oldalra pillantott, bekémlelt a falon vállmagasságban rögzített élelmiszerszekrény nyitott rekeszébe, amelyikben mindenféle édességet – csokoládét, cukorkát, kekszket, nápolyit, szárazsüteményt – halmoztak fel rendezetlenül egymásra hányva. Hogy oldja döbönt zavarát, kivett egy tábla csokoládét és tétován bontogatni kezdte. A felesége agresszíven tépte ki a kezéből, és határozott mozdulattal visszadobta az édességkupacra. Szép Ábrahám nemtörődöm utánanyúlt a megbontott csokinak, és beleharapott.

– Ki veled, mit tapasztalsz mellettem. Ismételd el még egyszer és még egyszer, tudom is én, hányadszor. Hergeld magad ostobaságokkal, mert azzal biztosan segítesz magadon! – bízta a feleségét merő gúnnyal, a marcipánnal töltött keserűcsoki-darabkákat komótos harapásokkal patogatva beszéd közben.

– Én meg azt mondtam már ezerszer, hogy szopogasd a csokit, és ne harapdád. Ki látott már csokit rágni! Idegesítő – förmedt a férjére Szépné Hencz Klaudia.

Ha harcias kedvében volt, mint ezúttal is, minden további nélkül témát váltott, amivel időt tudott nyerni ahhoz, hogy hathatósabb érvek jussanak eszébe, amelyekkel aztán, biztosabb hadállásban érezve magát, nagyobb mersszel újratámadt.

Szép Ábrahám óvatosan fél fordulatot tett oldalra, nehogy a felesége újfent megkaparintsa az édességet.

– Tőlem meg legalább ezerszer hallhattad ugyanazt a választ – ripakodott a feleségére gúnyosan. – De elmondom ezeregyedszer is! Elegem van abból, hogy még a csokit is az illemtankönyv barátnőd, Ebedi Timike szerint kell ennem. Pardon, nem ennem – javította ki magát –, hanem fogyasztanom, ahogy a Timike mondaná, mert ő, ugye, nem eszi a csokit, hanem fogyasztja. Elegem van abból, hogy irányít és manipulál, te meg táncolsz, ahogy füttyöl. Mindenki látja, csak te nem veszed észre! – fakadt ki ironikus hangnemet megütve Szép Ábrahám.

Szépné Hencz Klaudia levakarhatatlan volt Ebedi Tímeáról, aki mindenki mással elutasítóan viselkedett. Megrögzött szingliként ridegen elzárkózott a komolyabb szándékkal hozzá közeledő férfiak elől, még a legártalmatlanabb flörtölésnek is kimérten ellenszegült. Egész embert igénylő felelős hivatásával és közösségi elfoglaltságaival magyarázta, hogy bár benne van a korban, a házasság nem fér bele az életébe.

Angolt és erkölcsstant tanított felső tagozaton az alapiskolában, ahol bábkört is vezetett, igaz, kiemelkedő eredményekkel és díjakkal nem dicsekedhettek. Alkalmanként szakmai tudásával járult hozzá a helyi szintű protokollrendezvények zökkenőmentes lebonyolításához, amivel komoly tekintélyt vívott ki magának. Ebbe jelentősen belejátszott az is, hogy a képviselőtestület tagjaként – és mint a polgármester legközelebbi bizalmasának – községi ügyekben neki volt a legnagyobb döntésjoga.

Állandó társ híján társaságnak magához édesgette Szépné Hencz Klaudiát. Azért szemelte ki magának az elmaradhatatlan barátnő pozíciójára, mert könnyen befolyásolható és irányítható együgyűnek tartotta, aki alsó tagozaton két év felzárkóztató után került át normál osztályba, és akit protekcióval nyomtak be a közlekedési szakközépbe. S bár megszerezte az érettségét, arra a Budapest Nyugati pályaudvar felé hajnalban induló nemzetközi gyorsra már nem kellett felszállnia, amelyiken megkezdhetette volna vonatkísérői pályafutását, mert időközben jól férjhez ment, és tehetős cégvezető párja mellett megmaradhatott háztartásbelinek.

Ha Szép Ábrahám nagyon felhúzta magát felesége okító fegyelmezéseitől – mint amilyen a csokirágás miatti feddés is volt –, és kifogyott a komoly érvekből, olyankor szokott védekezésképpen előhozakodni, minden tárgyilagosságot mellőzve, a kikezdetetlen élő etalonnak tartott Ebedi Tímeával, a legbizalmasabb barátnővel. Rossz szóval persze olyankor sem illethette, mint ahogy a barátnői viszony alá- és fölérendeltségét sem hozhatta fel, érintőlegesen és a célozgatás szintjén sem, mert napokig elhúzódó háború tört volna ki otthon. Ugyanebből az okból nem sérelmezhetette azt sem, hogy a két nő sülvefőve együtt van, még csak arra sem tehetett elmarasztaló utalásokat, hogy a feleség révén az otthoni dolgok is – persze szűrtén és elferdítve – eljutottak Ebedi Tímeához. Arról csak jóval később szerzett tudomást Szép Ábrahám, mégpedig a leghitelesebb forrásból, vagyis a legilletékesebb személytől, hogy amikor a két barátnő szeánszain a Campari buja gondolatokat váltott ki a feleségéből, nem átalott illumináltan vigyorogva az ő intim méreteivel dicsekedni, nem keveset hozzászámítva a centikhez. Ilyenkor Ebedi Tímea sunyin mosolygott a mámoros barátnő túlzásain, miközben nagyon jól tudta, miért somolyog alattomosan.

– Már az is baj, hogy a Timi tisztában van vele, mit illik és mit nem – húzta fel magát még jobban Szépné Hencz Klaudia.

– Tudod, hogy nem erről van szó, de jól van, bújj a seggébe a Timikédnek! – vágott vissza Szép Ábrahám, és dühösen odavetette Argosz elé a megrágott csokit.

A kutya rögvest utánakapott.

Szépné Hencz Klaudia reflexszerűen guggolt le a Labradorhoz, és kierőszakolta a pófájából az édességet az ezüstpapírral együtt.

– Neked elmentek otthonról? – förmedt megrovón a férjére. – Csokival tömnéd a kutyát, hogy megint szorulása legyen. Ne az állaton vezesd le a dilidet, az nem tehet semmiről!

Az Argosz pófájából kicibált, agyonnyálazott csokitörmeléket Szépné Hencz Klaudia bedobta a rozsdamentes pedálos szemetesbe, és a kezéről leöblítette a ragacsot. A nagyja vizet lerázta a mosogatóba, majd papírtörülővel szárazra törölte a kezét és bekente fertőtlenítőzsélével. Mintha csak a konyhaszekrénynek mondaná, kisvártatva sértődött ott folytatta, ahol érdemi vitájuk megakadt a csokirágást taglaló kínos kitérő miatt.

– Nem kell biztatnod, kimondom én magamtól annyiszor, ahányszor csak akarom, ha tetszik neked, ha nem, ha felhúzom magam vele, ha nem. Kimondom, mert nem tudok így élni, hogy melletted minden rosszra fordul.

– Rosszra fordul? Na, tessék! – vágta oda meglepődve, de elismeréssel Szép Ábrahám. – Ez új, ezt, hogy mellettem minden rosszra fordul, még nem hallottam tőled! Egyenesen a te fejedből pattant ki, vagy az illemtankönyv barátnőd, Ebedi Timike sugallatára jutottál ilyen eredményre? Egyébként, ha már annyira tudja, mi illik és mi nem, azt miért nem vési a fejébe a Timike, hogy senkit, még a legjobb barátnőjét sem illik a férje ellen uszítani.

– Nem uszít – jelentette ki higgadtan Szépné Hencz Klaudia.

– Uszít, de mindegy – intette le a feleségét Szép Ábrahám, jelezvén, hogy az illemtankönyv barátnő Ebedi Timike témát lezárta.

Nagyon jól tudta, miért nem ajánlatos továbbfeszíteni a Timike-vonalat.

Szép Ábrahám zsebében megszólalt a mobil. A dizájnmenedzsere hívta előző napi megállapodásuk alapján munkaügyben. Kinyomta.

– Fejezzük be, úgy sem jutunk előbbre. Ezt meg el kell intéznem, céges ügy, vissza kell hívnom – jelentette ki ellentmondást nem tűró hangon.

– Tökéletesen vannak időzítve a céges hívásaid, mintha rendelésre... – bukott ki Szépné Hencz Klaudiából. – Mindig akkor van elintéznivaló, halaszthatatlan telefonhívásod, amikor mi is intézni próbálnánk valamit. De jól van, foglalkozz csak azzal, a céges ügyek mindig is előbbre valók voltak az itthoniaknál.

Szép Ábrahám kelleetlenül grimaszolt és hümmögött. Nem akarta helyére tenni az elhangzott otromba megjegyzést, miközben tisztában volt vele, hogy nem ússza meg a telefonhívással megszakított téma folytatását.

– Rendben, ott tartottunk, hogy mellettem minden rosszra fordul...

– ... igen, rosszra fordul minden, az ég adta világon minden... – vágott férje szavába akaratos dühvel Szépné Hencz Klaudia. A lábával arrébb lökte a nyalakodó Labradort, nem engedte, hogy az eb mellékuporodjon.

– Egyet mondjál... egyet! – biztatta őszinte érdeklődéssel Szép Ábrahám.

– Belevágott a villám a kéménybe.

– Ennek mi köze dédanyámhoz? Még senki házába nem csapott bele villám? – ámuldozott a képtelen állításon Szép Ábrahám.

– Rádőlt a garázsra a szomszédék diófája – hozakodott elő a következő példával a felesége.

– Ez is szegény dédanyám miatt van, nyugodjék békében, nem a vihar miatt, mi? Netán az orkánt is szegény néhai dédanyám táplálja?

– Másodszor is elment a gyerekem, kétszer is elvetéltem – bukott ki Szépné Hencz Klaudiából, aki második vetélése óta nem tudott teherbe esni.

Reggel, miután Szép Ábrahám elindult a munkahelyére, reménykedve elvégezte a terhességi tesztet. Az eredmény ismételen negatív lett. Egész nap nem tudott feloldódni, annyira megviselte. Azért fogadta a férjét felpaprikázott állapotban, és azért fordult ki magából.

– Miatta van minden. Nem hagyja, hogy gyereked legyen! Nem hagyja, látod – mondta Szépné Hencz Klaudia elkeseredetten, és a zsebéből előrántva odacsapta a konyhapultra a terhességi tesztet a férje elé.

Szép Ábrahámot a gyerektéma, amelyet már csontig rágtak, minden egyes említésekor érzékenyen érintett és ugyanolyan mélyen megrendített. Felesége aktuális kirohanása azonban teljességgel letaglózta, mert minden korábbi támadásánál sértőbbnek és lesújtóbbnak érezte. A hangsúly és a forma miatt, ahogy és amilyen összefüggésben badar vádaskodásával tálalni próbálta a gyerektelenségüket. Ezúttal a durva tapintatlanság rendítette meg Szép Ábrahámot, amelyre nem volt mentség az sem, hogy a feleségéből nyilvánvalóan a gyötrő tehetetlenséggel párosuló reményvesztett keserűség beszélt.

Szép Ábrahám életét ugyanúgy megkeserítették a gyerekért folytatott meddő kísérletek, de igyekezett higgadt maradni, és nem állatias módon kifordulni önmagából. Próbálta megőrizni józan ítélőképességét, és senkit, sem magukat, sem mást nem akart azért hibáztatni, hogy nem bírnak gyarapodni, hiszen értelmetlen és eredménytelen lett volna mindennemű vádaskodás. Lesújtva ugyan, de alázattal elfogadta a sajnálatos csapást, bár konokul hitt a sors kegyességében, abban, hogy eljön az idő, amikor megszületik a fia. Virgonc, csintalan kisfiút képzel el jövevényként a családba, aki feje tetejére állítja a házat, egészséges rendtelenséggé változtatja a steril rendet, amiben évek óta élni kényszerült. Székkel nem lehetett arrább mozdulni a lakásban... egyszer nem lehetett leülni rá máshol, mint ahova szögmérővel be lett mérve a helye. Porszem nem szállhatott le náluk semmilyen felületre, mert amióta beköltöztek, hetente két alkalommal minden bútort kötelezően védőfilm réteget képező antisztatikus spray-vel kellett kezelni megelőzés végett és a megelőzés megelőzése végett, totál prevencióból, nem létező asztma ellen.

Szép Ábrahám erős átéléssel képzelgett a fiáról attól kezdve, hogy a nőgyógyász az első alkalommal megerősítette az örömteli hírt, hogy babát várnak, annak pedig már jó ideje. Azt sem lehetett tudni még, hogy kisfiú vagy kislány indult növekedésnek a pocakban, de Szép Ábrahám – mivel természetesnek és magától értetődőnek vette, hogy kisfiuk lesz, csakis az lehet – gondolatban sokmilliószor üdvözölte a kisfiát hazaérkezve, otthonról elmenet pedig ugyanúgy sokmilliószor elbúcsúzott tőle.

Ez a szokása, amely kezdetben legfeljebb furának minősült, a későbbiekben betegessé vált. Olyankor, ha a felesége sms-t küldött, hogy *a vacsora tányéron a hűtőben, tedd a mikróba, a Timinél vagyok, relaxálunk*, Szép Ábrahám már nem pusztán gondolatban szólította a kisfiát. Miközben a cipőjét fejtegette a lábáról és papucsba lépett, a folyosón hajlongva többször is kedvesen, csalogatón kiáltott neki, hogy az emeletre, a játékokkal telezsúfolt (de még mindig lakó nélküli) gyerekszobába is eljusson apai hívása. Az átöltözéssel bíbelődve látni vélte, hogy a lépcsőfordulóban feltűnik a kisfia alakja, és erős képzelettel átélte, ahogy inas kicsi teste hozzásimul az övéhez, mikor magához vonja oltalmazó apai öleléssel.

Később még ennél is messzebbre ment a képzelgésben. Terveket szövögetett, mi módon vezeti be a cég dolgaiba, ha fia kinő a játékból és elkezd okosodni. Már a meglett férfit látva benne nagy büszkén odaképzelte őt az általa alapított, prosperáló cég élére, amelyet törődő, gondos apaként annak rendje és módja szerint átörökít rá, biztosítva a jövőjét és a leszármazottjainak a jövőjét is, tudván, hogy amíg születnek emberek, addig halni is fognak. Szép Ábrahám tervezgette azt is, hogy ráruhazza fiára az ovális terepasztalt a digitális modellvasúttal – amelyen minden időben a legmodernebb szerelvények futottak, a nyitott tehervagonokon haditechnikai makettekkel –, egyben megbízza őt a vasúti rendszer továbbfejlesztésével. Hasonlóan kedves apai kötelességének tartotta, hogy cseperedő fiával megszerettesse a postagalambokat annak a reményében, hogy idővel együtt gyarapíthatják majd az állományt értékes ritka egyedekkel.

A magzatvesztések Szép Ábrahámot ugyanúgy letaglózták és megviselték, mint a feleségét, de próbálta nem mutatni. Erős akart maradni. Túlélni igyekezett a fájdalmat, nem pedig beleroppanni a kínba. Amennyire tudta, került a felesége által reggelenként, ébredésük után menetrendszerűen kiprovokált, felesleges lamentálásokat, hogy ne gerjessék az emésztő gyötördést nem létező bűnbak keresésével. Búslakodás, siránkozás és semmire sem vezető vádaskodás helyett Szép Ábrahám inkább olyankor is próbálkozott gyereket nemzeni, amikor nem érzett gerjedelmet a testi együttlétre. Ha jól bele gondolt, szinte csak a mézesheteket éltek meg felhőtlen boldogságban, a nászútjukon, a Loire menti kastélyokat végigjáró csoportos buszkirándulásuk során, a szállodákban töl-

Cím nélkül (Kiegészítő védelem) a, 60x160 cm, olaj, vászon, 2017

tött éjszakákon szeretkeztek utoljára önfeledten, anélkül, hogy aktus előtt, közben és után arra gondoltak volna, hogy a gyerekért teszik, amit tesznek.

– Viccből se állíts ilyet... – bár Szép Ábrahámnak nehezebb esett kimondani, egy kis szünet után halkabbra fogva és gyöngédebben hozzátette –, kérek. A vetélést ne kend a dédanyámra, ne mocskold őt még ezzel is!

Minden további nélkül elindult, hogy felmegy az emeletre, onnan a padlásra a galambjaihoz, mert nem akarta rétestésztaként nyújtani a lélekbe maró, értelmetlen vitát.

– Pedig igen, őmiatta van minden. Őmiatta, mert benned van. Nem ment el, itt maradt benned – kiabálta magából kikelve, hisztérikusan Szépné Hencz Klaudia.

– Te megőrültél – konstátálta higgadtan, még csak nem is bántón Szép Ábrahám áthajolva a korláton a csigacsavaros lépcsőfordulóban.

Nyújtózkodott, hogy minél közelebb legyen a földszinthez, és ne az emeleti folyosónak mondja.

– Nem veszed észre, hogy te vagy olyan, mint amilyennek szegény néhai dédanyámat akarod beállítani mindenáron. Megállás nélkül kötekedsz miatta, és piszkálsz egyfolytában.

Szép Ábrahám pár lépcsőfokkal feljebb lépett, aztán újra megszólalt. Sosem gondolta volna, hogy olyasmi, amit kimondani készül, valaha is elhagyja a száját.

– Ha visszajár, ahogy állítod, miattad jár vissza, nem miattam... Mert gonosz a lelked, holtában sem hagyod nyugodni!

Cím nélkül (Kiegészített védelem) b, 60x160 cm, olaj, vászon, 2017

Szépne Hencz Klaudia nem akarta meghallani a súlyos vádat. Rövid hallgatás után újratámadt. De már mással.

– Figyelmeztettek, hogy ne menjek hozzád, mert nem leszek boldog melletted.

– Te senkivel sem lennél boldog – csattant ki Szép Ábrahám. – Előbb-utóbb mindenkit tönkretennél a hisztériáiddal és az ok nélküli vádlaskodásaiddal.

A maga részéről Szép Ábrahám ezzel lezártnak tekintette a vitát. Ám kíváratva eszébe jutott valami, amire még nem reagált érdemben. Egészen higgadtan mondta, hogy a játszma legyen lejátszva, az elhallgatott kimondva.

– Abban az egyben talán igazad van, hogy nekem a koporsók meg a cég a minden. Ha így van, azért van így, mert nincs igazi otthonom. Az, amivé ezt tetted – tárta szét srégen a karjait, és maga köré mutatott legyezve (bár tisztában volt vele, hogy ezt a gesztusát a felesége letről nem láthatja) –, minden, csak nem otthon! De neked nem tudok felmondani... – jelentette ki feldúltan az emeleti fordulón túlról Szép Ábrahám, inkább csak maga magának mondva, hogy lehiggadjon, ne vigye a galambjai közé a negatív energiákat.

– Mit nem tudsz csinálni? – kérdezte értetlenkedve a felesége.

– Hagyjuk, nem érdekes – legyintett Szép Ábrahám.

Kiemelte az emeleti folyosó faliszekrényéből a madártápos tégelyt, belenyúlt és ujj-begyeivel morzsolgatni kezdte a zsíros tapintású magvakat. Vitte magával a padlásra, hogy megetesse a postagalambjait.

Hopsza Borbála kilencvennyolc éves korában végelgyengülésben elhunyt édesanyját, Hopszáné Lükő Amáliát a halála bekövetkezését követő harmadik napon sem tették föld alá, és nem úgy mutatkozott, hogy a rákövetkező napon majd eltemethetik annak rendje és módja szerint. Az első világháborúban szemkárosodást szenvedett és fiatalon megrokant Szép Ignác hitvesével, Hopsza Borbálával ennek a riasztó ténynek a tudatában a háromnapos tetemet ponyvavásonba göngyölte és lecipelte a jégverembe.

A tehetős Szép család a dohányszárító bódé és a magtárépület között, a gazdasági udvar kevésbé huzatos részében földbe vajt búbos pincében a szekéren kiszállított jégtömbökön raktározta a környékbeli tavakból és a települést kettészelő folyóból frissen kifogott halat. Pucolatlanul, bontatlanul és belezetlenül szokták a jégágyon fajta és méret szerint elszortírozni a tavak gyümölcsét, a pontyot, a sügért, a kárászt, az amurt, a keszeget. Tőlük elkülönítve tárolták főzésre előkészített állapotban a csukát vagy a harcsát, bár ragadozó folyami hal ritkábban került a házhoz.

Bizonyos fajtákat azért egészben raktak a jégre, és azért nem előre, hanem csak a felhasználásukkor dolgoztak fel, vagyis pucoltak meg, belezetek ki és szükség szerint irdaltak, mert a jéghasábokon tárolt, bontatlan egyedekben nem károsodott a kopoltyú. Nagy szükség volt rá a konyhán, mert a halászlébe elmaradhatatlanul belefőzték minden egyes felhasznált hal kopoltyúját. Előbb ecetes, csípős paprikás lében áztatták, hogy lilásvörösre színeződjön, majd a duzzadt, feszes hártatómlót lassú mozdulatokkal, rituális adagolással egyenként helyezték rá a fazékban bugyborékoló, fortyogó lé zsíros-paprikás színére.

Mielőtt jégre rakták a halat, minden egyes egyedét gondosan átvizsgálták. Legfőképpen a szilvány pirosságát szemrevételezték, hogy meggyőződjenek a tárolásra szánt egyed eleveenségéről. Elővigyázatosságból, ha a levesbe mégis belekerülne döglött példány – ez a keszegeknél fenyegetett jókora kockázattal –, a rottyogó ételbe beleforralták a kopoltyút, hogy magába szívja az elpusztult hal rontó hatását. Olyasmi ellen véde-

keztek vele, amiről a közvélekedés azt tartotta, hogy az elmét károsítja, bomlasztja és elzavarosítja. Magyarázatot ugyan nem tudtak rá, hogy az elpusztult, fehér szilványú halak miként képesek rontással süjtani, de rettegetek attól, hogy ha a levesből gyanútlanul elfogyasztják a húsvat, ártó hatásuk szép lassan szétfoszlatja a kellemes emlékeket, és helyükbe veszélyes, romboló képzetek törnek utat maguknak – az ecetes kopolyúkkal elejét akarták venni a bomlasztó folyamatoknak.

Szép Ignác hitvesével, Hopsza Borbálával azért cipelte le a jégpincébe ponyvavászonba göngyölve Hopszáné Lükő Amáliát az elhalálozását követő harmadik napon, mert Macher Tibold koporsóács mester nem szállította ki a megállapodott időre az általuk megrendelt koporsót. A sajnálatos késést – erős büntudatot érezve és tanúsítva – azzal indokolta Macher Tibold, hogy előre jelezte, nem tud időgaranciát vállalni, mivelhogy nem tart raktáron abból a különleges faalapanyagból, amelyből a koporsót megrendelték nála a megboldogult Hopszáné Lükő Amália végső nyugalomra helyezéséhez.

A Szép házaspár koporsórendelése minden szempontból rendkívülinek minősült még a sokat tapasztalt Macher Tibold szemében is, bár a szolgálatkészégéről messze földön híres mester erről makacsul hallgatott a gyászukban megrendült Szép Ignác és Hopsza Borbála előtt. Akik mannakőrís kérgéből préselt farostokból összesajtol, belül a holttest formáját másoló, szarkofágszerű alkalmatosságban kívánták örök nyugalomra helyezni a végelgyengülésben elhunyt Hopszáné Lükő Amáliát. Mindennek tetejébe a Szép házaspár azt is kikötötte, hogy a felhasználandó farostokat kizárólag csemetekőrís kérgéből préseljék.

E megszorító kérésüket Szépék azzal indokolták, hogy a kövér vénkőrís nem steril tisztaságú.

– A növekedéssel, ami tudvalevő, a fatörzs körfogatának gyarapodását jelenti, a kéreg szennyezettségeket szív magába a környezetből. A kérgen keresztül áthatoló tisztátalanságok pedig, köztudomású, beivódnak és megülnek a rostokban. Félő – ecsetelte az első világháborúban szemkárosodást szenvedett és fiatalon megrokkant Szép Ignác –, hogy ha szegény megboldogult anyósom nem az üde-friss mannakőrís kérgének kipárolgásában alussza örök álmát, holtában is kínozni fogja az asztma, amely egész életében kíméletlenül gyötörte. De ha a csemete mannakőrís kérgéből préselt farostokból sajtol koporsóban tudnánk végső nyugalomra helyezni a tetemét – ecsetelte óhaját a temetendő holt anyósa sorsáért aggódó vő –, talán nem fenyegetne annak a veszélye, hogy az illesztések mentén, a nem elég szorosra húzott fűgáknál a sötét mélyben behúz rá a lenti nyirkos huzat. A cűg ugyanis, úgy véljük – mondta nyomatékkal Szép Ignác –, nem tenne jót elvesztett drága jó szülénknek, aki világéletében szűnni nem akaró, makacs köhögési ingerrel küszködött.

Macher Tibold jó kapcsolatokat ápolt Szépékkel. Azon kevesek közé tartozott, aki a szeptemberi szüreti áldomásünnepi vígadalomra is hivatalos volt a familiához, amelynek minden egyes tagját megbecsülés övezett település szerte. A koporsóács mester ezt az általa jóindulatú kivételezésnek minősített kegyet nem tudta ugyan mire vélni, de nagy megtiszteltetésnek vette. Köztudott volt ugyanis, hogy Szépék nem szívesen látnak és fogadnak idegent a háznál. Macher Tibold szerfölött büszke volt rá, hogy az előkelő felmenőkkel büszkélkedő Szép Ignác – aki bevonulását megelőzően vaskezü intézőként dolgozott az uradalomban – rajta, a bábaasszonyon és az orvoson kívül senkit nem engedett be magukhoz. Bármilyen szándékkal érkezett és zörgetett be hozzájuk ismerős és ismeretlen, a Szép családfő a félig megnyitott kapuszárny mögül tárgyalt a jövevényyel.

Macher Tibold a megrendelt koporsó kivitelezéséhez szükséges részleteket firtatva nem akarta megsérteni a gyásztól süjtött, általa mélyen tisztelt Szép házaspárt, ezért

puszta illemből nem tudakozódott bizonyos nem taglalt mozzanatok felől. Pedig már a nyelve hegyén volt, hogy megkérdezze – maga előtt látva Szép Ignác természettudományos szakirodalmat is magába foglaló, értékes könyvgyűjteményét –, milyen szakramentumos kiadványban (kalendáriumban, folyóiratban, monográfiában, tudományosgyűjtemény-kötetben) olvastak a mannakőrísről és a köréje vont, felfoghatatlan históriáról. Ehelyett a legnagyobb készséget tanúsítva bevallotta, hogy alaposan el kell töprengenie a számításba jöhető megoldásokon, mert efféle szokatlan, nem kevésbé különleges kéressel pár évtizedre visszatekintő praxisa során nem fordultak még hozzá.

Bár Macher Tibold Szépék óhajának teljesíthetőségéről egyáltalán nem volt meggyőződve, ellenkezőleg, teljességgel kivitelezhetetlennek tartotta, legfőképpen az idő szorítása miatt, mégsem kezdett hosszas és kínos szabadkozásba. Mentegetőzés helyett bizakodón eldicsekedett, hogy ez ideig minden igényt maradéktalanul teljesíteni tudott, még nem fogott ki rajta megrendelés, amit egészséges szakmai becsvágyának és annak az igyekezetének köszönhet, hogy iparkodik lépést tartani a technikai fejlődéssel, és amennyire tőle telik, követi a koporsóács szakmát érintő újító tendenciákat.

– Termőfa csupa csiriz, nyers deszkájából is készítettem én már prima koporsót. Pedig ember legyen a talpán, kérem alássan, aki az élő friss fában képes vonal szerint elmenni és ékelésre alkalmas vájatot vágni – mondta érdemeivel ékeskedve Macher Tibold. – Megtörtént ugyanis, nem is olyan régen, hallottak is az esetről talán, hogy olyan, jól termő diófát kellett virágzása teljében kivágni – hozakodott elő egy korábbi emlékezetes munkájával a hosszú lére eresztett mondandó miatt kissé türelmetlenkedő Szép házaspárnak –, amelyet egykoron, elsőszülött fia világra jövetelének másnapján kicsattanó apai örömeiben maga az elhunyt ültetett. A megboldogultnak, tetszik tudni – magyarázta az érdemeitől megittasult koporsóács a legapróbb részletekre is ügyelve –, az volt a legfőbb kívánalma, hogy ne idegen fa szorításában kelljen nyugodnia. Az elhunyt hozzátartozóitól a megrendelés indoklását hallgatva annak idején, valószínűnek tartottam, hogy arra a meggyőződésre juthatott szegény jóra való ember, mert az lehetet..., hogy csak akkor száll béke poraira, ha örök álmában olyan fa deszkája veszi körül a sírverem mélyén, amely enyhét adott neki, és gyümölcsével táplálta egész életében – fejezte be történetét Macher Tibold mély áhítattal.

A koporsókészítés tudományában elévülhetetlen érdemeket szerzett mester mindezt annak az érzékeltetésére idézte fel bizonyítékként, hogy az emberek halálfélelmükben hihetlennél hihetlenebb, különönc kívánságokkal képesek előrukkolni.

Szépéket azonban láthatóan nem hatotta és indította meg a szinte irodalmi igényrel előadott történet.

– De kérem szépen, egy élő diófát, melyből több tucat is magasodik portánként, nem lehet egy lapon említeni a mi magasztos kérésünk tárgyával, már megbocsásson, nagybecsű Tibold – állt elő kötözködve, de tisztességtudóan az olvasottságáról és választékos beszédéről is ismert Szép Ignác. – Egy saját ültetésű diófában és a nyers deszkában, nem látok, kérem szépen, semmi rendkívülit, azon kívül, hogy nyilvánvalóan nehezebben megmunkálható, mint a szikkadt falemez. Ha a mi esetünkben is csupán ilyen, szinte említésre sem érdemes csekélyeségről lenne szó, mint egy közönséges diófa, már rég koszorúk hantja borítaná szegény megboldogult Hopsza szülét. Nekünk azonban kitartóan ragaszkodnunk kell a mannakőríshez, bármilyen meglepően hangzik is az igényünk.

– Igen, kérem alássan, meg kell hagyni, első hallásra valóban meglepett... mit meglepett, egyenesen mellbevágott rendkívüli kérésük – adott igazat alázatos bólogatások közepette Szépéknek Macher Tibold. – Csakhogy az évek során megszoktam a tradicionálistól

előző anyaghasználatot és formamegoldásokat megkövetelő, újdonságjainál újdonságjainál igényeket, úgyhogy engem már nem billent ki a szakmai egyensúlyomból az úristen se, ha ő kopogtatna be hozzám koporsóért – vágta ki megingathatatlan öntudattal a mester, aki büszkén tartotta számon, hogy melyik temetőben hány koporsója került a földbe.

Figyelte, hogy a várt hatást teszi-e Szépékre szándékosan választékosra formált, nyomtatékos megszólalása, amivel szakértelmét és mesterségbeli jártasságát, ezzel együtt fölényét, és azt kívánta érzékeltetni, hogy minden rajta, az ő józan ítélőképességén és nem a megrendelő szeszélyén múlik.

– Olyasmivel azonban még, tisztességgel bevallom, nem találkoztam – folytatta a kiszolgálópult mögül a nagyméretű nyitott megrendelőkönyv lapjait gyűrve, hajtogatva, számfűlvezve –, hogy csemetekőrösből, s abból se akármilyen eljárással, nem hasított és gyalult deszkahasábok illesztésével és nem is a megszokott belsőtér-kialakítással kivitelezett alkalmatosságba akarják a holttestet... már megbocsássanak az otromba kifejezésért, belegyömöszölni.

Azt külön furcsállotta Macher Tibold, hogy Ázsia dolomitos közephegységeiből kellene beszerezni a mannakőrist, mert nem igazán fogta fel Szép Ignác számára követhetetlen indoklásából, hogy miért olyan kedvező az ottani éghajlat a kőrismanna kifejlődésére.

Szép Ignác hitvesével, Hopsza Borbálával azért a pince mélyén kialakított jégkamrába helyezte el a megboldogult Hopszáné Lükő Amáliát, nehogy a tomboló nyár melege bomlasztani kezdje az élettelen testet, mielőtt egyedi és rendkívüli megrendelésüknek eleget téve Macher Tibold megalkotja a kőrismanna koporsót. Azt megelőzően azonban, hogy a ponyvavásonba göngyölt holttestet hanyatt fordítva ráfektették a jégtömbökre, a pincében tárolt összes halat beleszedték egy zsákba, majd elásták a kert végében, felelőtlenül, körültekintés és előrelátás nélkül cselekedve, vagyis nem mérve fel, hogy tettük milyen következményeket vonhat magával.

A rákövetkező tavaszra, miután kiengedet a fagyos föld, olyan erős halszagot lehel magából a latyakos termőtalaj, hogy száradás után, amikor már bele lehetett menni, hiába próbálták átszellőztetni többszörösen is, ásással, kapálással, gereblyézéssel, ehetetlen volt minden, amit elveteményeztek, zöldségféle, krumplics, répa, káposzta, hagyma. Még a gyümölcsök húsában is halat lehetett érezni. A szüretkor kipréselt mustban is benne volt, és a forrás során sem párologott el a letisztuló nedűből. Az az évi otellóborral mintha halvér folyt volna le a torkokon.

Volt ennél nagyobb baj is. Mégpedig, hogy Szépék hiába fektették a tetemet napokig a jégtömbökön kiterítve, Macher Tibold a környékbeli fatelepeken nem talált olyan beszállítót, akinek üzleti kapcsolata lett volna kőriscserjék telepítésére szakosodott ázsiai törpeerdő-tulajdonosokkal. Távolsági depótulajdonosok elérésével, mivel szorította az idő, nem is próbálkozott a mester. Lehetősége sem lett volna rá, mert a helyi távirókészülék napokkal korábban meghibásodott, és a központi postahivatalból a következő hétre ígértek szerelőt.

Hopszáné Lükő Amáliát pedig nem lehetett végtelen ideig jégágyon tárolni. A megörökösödött szomszédok kötőzködő piszkálódása miatt, akik valamiféle fertőzéstől, még inkább istencsapástól tartottak, a Szép család kénytelen volt halottjuknak úgy megadni a végtisztességet, ahogy hirtelenjében a körülmények lehetővé tették.

Hopszáné Lükő Amáliát a legolcsóbb koporsóba emelték be a jégről, olyanba, amilyen éppen volt raktáron. Macher Tibold segítse, aki tanulta a pingált betűk írását, a szálkamentesre gyalult, de mázolatlan oldalsó deszkalapok egyikére ráfestette a nevet a születés és az elhalálozás dátumával. Mikor a nap kezdett alábbereszkedni, és valamelyest

csillapodott a roppant nagy hőség, Hopszáné Lükő Amáliát gyorstemetéssel – rövidített gyászbeszédet követően megkurtított gyászének-koszorúval kísérve – a világ legszimpatikusabb koporsójában leengedték a sírgödörbe.

A sírveremhez vezető végső útján azonban Hopszáné Lükő Amália kész szerencsétlenséggel sújtotta a kegyeleti szertarásban segédkezők egyikét. Mikor a koporsóvivők vállukon a halottal egyensúlyozva a tátongó gödör irányába tartottak, az egyikük megbotlott egy száraz bürokkóro csonkjában. Ahogy az illető megrogyott az elvétett lépés következtében, a vivők vállán megbillent a koporsó. Akkorát zöttyent, hogy a megbotlott férfinak a nyakába csöpögött valami bénító hideg nyálka, majd végigcsorgott a hátán a gerinc mentén. Az ijedségen kívül akkor nem történt egyéb baja, de később úgy érezte szakadatlanul, hogy a végét járja, mégsem bír elmenni. Olyan azonosíthatatlan kórság fertőzte meg a hideg nyálkával, amitől egyre csak sorvadt. Az orvosok sem tudták rendbe hozni semmilyen medicinával, pedig tömték bele tabletták és cseppek formájában, meg injekciótzták is nyakra-főre. Kiment az erő a lábából, a karjából, és annyira legyengült, hogy az élethez sem volt ereje. Megváltás lett volna neki a halál, mégis le kellett élnie nyomorúságban még közel hatvan esztendő, mire magához szólította az úr.

Hopszáné Lükő Amália elmúlásának történetét erősen szabadjára engedett fantáziával unokája, Szép Boldizsár (Szép Ignác fia, Szép Ábrahám édesapja) vetette papírra hajdanán, süldő kamaszként, amikor szenvedélyes olvasóként ábrándozva azt az illúziót táplálta magában nagyon erős sóvárgással, hogy vele vagy benne az új Jókai született meg, és nagy merészen, s nem kevésbé elszántan arról álmodozott, hogy hírneves szépíró válik belőle. Az ifjonti hévvel vezérelt Szép Boldizsár számtalanszor elképzelte, hogy az ő könyvei is ott sorakoznak majd falusi könyvtárak vitrines szekrényeinek neves írók műveit tartó és kínáló polcain. Bár nem igazán volt fogalma a könyvkiadói gyakorlatról, ha lehunyta a szemét, és nagyon erőltette, keménykötésű kötetek garmadájának látta a gerincét, rajtuk a Szép Boldizsár nevet olyan szerzők társaságába illesztve, mint Várnai Zseni, Maxim Gorkij, Solohov, Illyés Gyula, Földeák János, Illés Béla. Szép Boldizsár gyerekként, ha kölcsönözni ment a kultúrház oldalsó traktusában kialakított aprócska közkönyvtárba, mások mellett ezeket a neveket betűzgette a szoros rendbe sorakozó kötetek gerincéről azok előtt a zsúfolt polcok előtt titkon elidőzve, amelyekről kizárólag a felnőtteknek volt engedélyezett a válogatás.

Amikor Szép Boldizsár novellaírásba kezdett azzal a makacs elhatározással, hogy a nagy ismeretlenből, az ő isten háta mögötti zsákfalujukból ifjú titánként berobban az irodalomba, azt tartotta elsőrendű írói dolgának vagy feladatának, hogy figyelemfelkeltően, érdekesen, egyedi módon fabuláljon köznapi történeteket, káprázatos, az olvasót ámulatba ejtő körítést vonva köréjük. Írásába nem kívánt beletömöríteni semmiféle eszmei mondanivalót vagy morális üzenetet, amilyeneket az iskolában kértek számon tőle magyar órán egy-egy irodalmi mű, vers, novella, regény elemzésekor. Szép Boldizsár nagymamája, Hopszáné Lükő Amália szóbeszédéből és inkább csak hiányosan ismert, rejtélyes temetését találta alkalmasnak olyasfajta írói tálalásra, amellyel megteremthetné egyéni hangú elbeszélői stílusát, és egy csapásra kiemelkedhetne, vagyis bekerülhetne az élvonalba, a műveikkel a könyvtárakban is fellelhető novellisták sorába.

A néhai nagyszülő halálát övező, meglepő fordulatokban bővelkedő cirádás történetet Szép Boldizsár kínai golyóstollal írta be egy nagyméretű, rajzlapformátumú, fűzött

vonalas füzetbe. Minden második sort szabadon hagyott, hogy legyen elég helye utólag korigálni a szövegen, mindenekelőtt díszítőjelzőket beékelni oda, ahol hiányoznak.

Mikor Szép Boldizsár úgy érezte, hogy megalkotta, amit akart, elfűzte az utolsó eseményszálat is, a Szép család egyik ismerőse, az egységes földműves-szövetkezet pénztárosa és bérelszámolónője, Park Emília, aki gyorstalpalón tanult gyors- és gépírni, gépbe írta a novellát, indigót használva, hogy másolat is készüljön róla. Szép Boldizsár lelkesen díktálta a füzetből a kézírással megörökített mondatokat Park Emíliának, aki ugyanolyan lelkesen verte a billentyűket, bár helyenként megállt és visszakérdezett, mivel több olyan szót is le kellett írnia, amelyet előbeszédben nem használt, és szokatlan betűsora nem állt a kezére.

Szép Boldizsár napokig hitetlenkedve, ámulattal bámulta a jó pár ívpapírt megtöltő szöveget, a saját művét, mert még sosem látott géppel írt oldalakat. Mikor betelt a gyönyörködéssel, gyöngybetűkkel címzett borítékban postára adta a novelláját a magyar nyelvű újság szerkesztőségébe, azzal a merész kéréssel, hogy ha közlésre alkalmasnak találják, nyomtassák ki a lapban. Szép Boldizsár türelmetlenül várta a választ, még türelmetlenebbül lapozgatta a hétvégi, irodalmi melléklettel bővített, rajzos grafikákkal illusztrált lapszámokat hétről hétre. Már-már feladta a reményt, amikor egyik nap a deszkakapu részébe beszúrt napilapból, amint húzta kifelé a hasadék szorításából, nevére címzett boríték hullott a lába elé a földre. (Feljűk a postaláda csak pár évvel később, a bádogkapuk elterjedésével jött használatba.)

Válaszlevél érkezett az újságtól, amelyben tömören Szép Boldizsár tudtára adták, hogy próbálkozása, a novellakezdeményezés jó íráskészségről tanúskodik, a tehetsége ígéretesnek mutatkozik, a választott téma azonban nem illik a lap profiljába. Adalékként – Szép Boldizsárt írásra bízta – kicsit lejjebb az a megszívelendő tanács állt a bal felső sarokban a szerkesztőség megnevezését és címét tartalmazó fejléces levélpapíron, hogy előbbre vivő, építőbb jellegű, a szocialista életvalóságot tárgyilagosabban tükröző és derűsebb témák megragadásával próbálkozzon, és jelentkezzen újra.

Szép Boldizsár próbálkozott és jelentkezett is. Megírta A bűnözés bibliája – Topolya Bernát főfelügyelő esetei című, sorozatnak szánt műve első fejezetét, egy kimit. Az agyafúrt főfelügyelő, Topolya Bernát fortélyos nyomozását leíró, érdekesítőnek és szórakoztatónak szánt fondorlatos bűnügyi történetéhez Szép Boldizsár az alapötletet az újság állandó, Fekete krónika című kisrovatában megjelentetett aktuális rendőrségi hírekből, illetve közleményekből merítette. Az új mű elkészült első része olyan terjedelmesre kerekedett, hogy hét normálborítékban sikerült csak elhelyezni és postázni.

A szöveghez Park Emíliának is fenntartásai voltak. Bár gépelés közben eszelősen élvezte a nyomozás fordulatait – különösen Topolya Bernát főfelügyelő karakterétől volt elragadtatva –, mégis morcosan szívta a fogát a szövegterjedelem miatt, valahányszor új papírt kellett befűznie. A vége felé – a büntény lezárásának szerinte feleslegesen elnyújtott leírását gépelve – egyenesen fenyegetőzni kezdett, hogy legközelebb szűkített sorokra állítja az írógépet, mert a soron következő negyedévi leltározásnál nem fog tudni elszámolni a géppapírral, és a háta mögött már így is azt terjesztik róla az irigyei (mert kinek nincsenek?), hogy a seggét is krétpapírral törli.

A postahivatalnok se állta meg szó nélkül, rosszmájú megjegyzéssel Szép Boldizsár tudtára adta, hogy máskor egy hét alatt nem nyal fel annyi bélyeget, mint amennyit neki nyal egyszerre, a fizetése meg így is, úgy is ugyanannyi.

A szerkesztőségbe eljuttatott új múnél a műfajt kifogásolta a küldeményre válaszoló, bizonyos Tapolcsányi M. elvtárs, de a címbe is belekötött.

Bűnözés is meg bibliai is pártlapban! Hogyan képzeled ezt, Szép elvtárs? – ezekkel az emelkedett indulattól táplált, számon kérő mondatokkal kezdődött Tapolcsányi M. elvtárs

válaszlevele, amelyben a véleményező a stílus, a történetmegjelenítés, vagyis a beküldött írás kvalitásait egyetlen szóval sem méltatta. Annál terjedelmesebben, bőven kifejtve ecsetelte, hogy *annak a felelős felnőtt személynek, aki irodalmi vagy bármilyen más kreatív alkotótevékenységet kíván folytatni, tisztában kell lennie pártunk és kormányunk hivatalos álláspontjával, amely szerint bűnözés voltaképpen nem létezik, ennél fogva a krimi műfaja is kiveszett az irodalmi gyakorlatból. Ezért – állt Tapolcsányi M. elvtárs levélében – az előzőleg beküldött, Csöpögő halott című írását is figyelembe véve, a bizottság, mely az irodalmi alkotásokat a szerkesztőségi műhelyben szakavatottsággal és teljes körűen elbírálja, azt látja előrevivőnek, ha Szép elvtárs elvhűsége törekedve előbb ideológiailag megerősödik, és a szilárdabb ideológiai alapokat megszerezve jelentkezik újabb prózai művel.*

Szép Boldizsárt erősen elkészerítette a válasz. Lehorgasztott fejfel, vigasztalanul járkált faltól falig az agyagpadlós, ablaktalan szeneskamrában, ahova rossz hangulatában szokott elvonulni a világ elől. Azon töprengett az előző évi hozatalból maradt kisebb feketeszénkúpac társaságában, hogy mit kezdjen magával. Elkéseredésében olyan elhatározásra jutott, hogy örökre leteszi a tollat, ha az ő, írói fantáziával megformált, mindenre elszánt, segítőkész pozitív hőse, Topolya Bernát főfelügyelő, aki alkalmasságát és rátermettségét már az első fejezetben messzemenőkéig bizonyította, és a továbbiakban is bonyolultabbnál bonyolultabb, szövevényesebbnél szövevényesebb bűnesetek felderítésében jeleskedhetett volna, nem felel meg ideológiailag, következőképpen ki kell őt irtani az irodalomból a bűnügyi eseteivel együtt.

Topolya Bernát bűnügyi történeteinek szerzője dicsszomjas íróként zátonyra futott – írta zárszóként A bűnözés bibliája című, torzóban maradt műve legeslegvégére Szép Boldizsár, és egy életre hátat fordított az aktív irodalmi tevékenységnek. Mélyen megtört, mert valami olyasmi fogalmazódott meg benne ösztönösen, hogy az ihletettséget ne szorítsák se ideológiai, se egyéb korlátok közé, az elvhűsége meg tojik.

A novella- és krimiírással együtt nagyreményű szépírói álmait is feladva Szép Boldizsár beállt a községi kisiskola igazgatótanítója által vezetett amatőr színekörbe. A helyi kultúrház színpadán sorra játszott el remekül megírt férfi főszerepeket szórakoztató népszínművekben, minden egyes alkalommal teltház előtt és nagy ovációval kísérve. Hívták szavalni is nem egyszer a polgári ügyek testülete akcióira, polgári esküvőkre, névadó ünnepségekre, ezüst- és aranylakodalmakra, továbbá forradalmi és egyéb évfordulós ünnepi rendezvények kulturális műsorbetéteibe – ez utóbbiakból volt bőven –, de az írói pályáját megakasztó kudarc ideológiai hátterére tekintettel Szép Boldizsár elkötelezett rendezvényeken soha nem vállalt szereplést. A munka ünnepén, május elsején sem volt hajlandó elszavalni a felkínált verset, a Még nem elég című költeményt, pedig nagyon kapacitáltak. Szakszervezeti beutalóval próbálták motiválni a szavalatra, de nem állt kötélnek. Jutalomként téli balatoni üdülésen vehetett volna részt, internacionalista szakszervezeti csereakcióban. *Nem a verssel van bajom, hanem a képmutatással, a fakutyáját neki* – mondta gúnyosan, a téli balatoni üdülési lehetőséget gúnyolva, mert szakramentumos szarkazmussal volt képes kifejezni a nemtetszését, mindenki tudta róla.

Szép Boldizsár hivatalos munkaadója a szövetkezet volt, nyugdíjazásáig raktárosként dolgozott, a faanyagbeszerzést kellett intéznie kiemelt feladataként.

A nyomtatásban soha meg nem jelent első novellájának megőrzött másolatával (a Topolya-szövegek lapjaiból hajókat hajtogatott, és egyesével leengedte őket a Nyitra folyón) Szép Boldizsár nem dicsekedett el senkinek, talán mert egész életében nyomasztotta a kudarc, és szégyellte, hogy nem úgy alakult a sorsa, nem vált híres szépíróvá, ahogy jövőjét álmaiban kalkulálta.

Mi több, amatőr színészi karrierje is derékba tört. Szereplési sikereinek csúcsán szabotázssal vádolták meg. A színpadon az egyik felszabadulási ünnepre el kellett volna játszania a Hajnalok itt csendesek című szovjet kisregény dramatizált változatát, s mivel nem volt elég nő a játzók között, noszogatták, hogy vállalja el Galja Chetvertak katonalány szerepét.

Az egyenruha az egyenruha férfin is, nőn is – próbálkoztak a rábeszéléssel. – Hogy Vologjának vagy Galjának szólítanak a színpadon, azt az ötödik sorban már úgyse hallják tisztán a nyugdíjasaink.

Szép Boldizsár az első próbára még elment, aztán színét se látták. Megüzente, hogy nincs ínyére a katonásdi, és nem fog fegyvert a kezébe még játékból sem. Női ruhába meg pláne nem öltözik be világ csúfjára, nem akarja kinevettetni magát.

Elhunytáig nem is tudtak róla, hogy egykoron novellaírással is próbálkozott, és hogy annak valahol létezik nyoma. Azoknak, akiknek emlékeiben maradhatott volna bármíne-mű, akárcsak halovány ismeretfoszlány Szép Boldizsár irodalmi kísérleteiről, és elhíresz-telhettek volna, nem volt módjukban beszélni róla. Park Emiliát, az egységes földműves-szövetkezet egykori pénztárosát és bérelszámolónőjét, aki diktálás után gépbe írta a szö-vegeket, sikkasztás miatt több évre elítélték, szabadulását követően pedig nem tért visz-sza a településre, ismeretlen helyre költözött. A postahivatalnok, aki a magyar újság szer-kesztőségébe elküldött borítékokra rányalta a bélyegeket, diszkrét ember volt. Soha nem esett kísértésbe – talán azért sem, mert, ahogy mondani szokta, így is, úgy is ugyanannyi a fizetése –, hogy megnézzze, milyen címre veszi fel a nem ajánlva postázott küldemé-nyeket, azt meg hogyan is tudhatta volna, mi van bennük, nem firtatta a feladótól.

Amikor az utolsó útjára öltöztették Szép Boldizsárt, és a lábbelit rá akarták adni, akkor találták meg a másolatot a ruhásszekrény mélyén raktározott cipős dobozban, amelyet évek óta nem bolygatott senki. A temetéséhez évekkel korábban elkészített vadonatúj fekete bőr félcipő és a gyárilag egyetlen öltés cérnával párba fűzött fekete pamut boka-zokni alól került elő, négyrét hajtvva.

– Menj csak a galambjaidhoz! Mást se tudsz, csak elmenekülni a problémák elől – üvöl-tötte Szépné Hencz Klaudia ordenaré módon, teljesen kikelve magából.

Idegességtől reszketve kilépett a konyhából a folyosóra, és elindult felfelé a lépcsőn, eltö-kélve, hogy cudarul kipakol. Zihálva kapkodott levegő után, és kettesével szedte a lépcső-fokokat, annyira feldúlt állapotba került attól, amivel a férje a maga részéről lezárta a vitáju-kat. Együttérzés és vigasztalás helyett foghegyről, fölényeskedve odavetett valami olyasmit, hogy neki nem tud felmondani. Az verte ki Szépné Hencz Klaudiánál a biztosítékot, hogy igazából nem tudta, mit értsen alatta. Attól, hogy bármit jelenthetett, jót, rosszat, végtelenül megalázva és vérig sértve érezte magát, miközben ellentmondani, visszavágni, de még csak védekezni sem tudott érdemben, mivel sejtése sem volt, mire utalt vele a férje.

A még mindig erős dührohamával küzdve olyan ügyetlenül lépett a csigacsavaros körfordulóban, hogy kibillent az egyensúlyából, előre hőkölt, és kevés híján hasra bukott. Csuklóban meg is rándult a jobb keze, ahogy előcsúsztatva és tenyerére nehezedve tar-totta magát néhány másodpercnyi ideig.

– Az nem mendemonda, ami az apád levelében van – kezdte, miután felért az eme-letre, és egy erőteljes mozdulattal feltépte és kitérta a bádogg padlásajtót. Az élesen csa-pódó zajra a galambok szétrebbentek Szép Ábrahám olajos magvakkal teli tenyeréből. – Megírta, el is küldte valakinek, nem lehet tudni, kinek – harsogta Szépné Hencz Klaudia

Cím nélkül (Nélkülözők), 25x35 cm, olaj, vászon, 2017

a padlás homályos terébe, abba az irányba, ahol a férje állt a repdeső galamboktól körülvéve. – Ha még él az illető, akihez az apád eljuttatta az eredetit, és ha a nyomára bukkanék, többet tudna mondani. Ő talán őrzi az igazságot, hogy ki és miféle volt valójában Hopszáné Lükő Amália. Addig, amíg nem sikerül használható információkat kinyomoznom róla, a médiumon keresztül se tudom megüzenni neki, hogy szálljon ki belőled, hagyjon bennünket békén, és ne ártogasson nekünk.

Szépné Hencz Klaudia megtorpant. Annyira már lehiggadt, hogy mérlegeljen, és hirtelenjében átgondolja, mit áruljon el és mit ne abból, amivel nem akart előhozakodni mindaddig, amíg nem jár a végére. De ahogy megvetéssel, undorral és tomboló haraggal gyürközve elnézte a férjét, amint csücsörítve, gügyörészve a galambjaival turbékol, cseppet sem zavartatva magát, kikíváncozott belőle eltitkolt ténykedésének addigi eredménye.

– Egyszer már megjelent, de nem volt hajlandó a kapcsolatra – kezdte újra. – Violetta, a jósnő érezte őt a szobában, csak nem tudott vele kapcsolatot létesíteni.

Szépné Hencz Klaudia elhallgatott, mert ennyi volt a tényszerű információ, amit közölni tudott a jósnőnél azzal a céllal tett látogatásairól, hogy megidéztesse Hopszáné Lükő Amália szellemét.

Ami ezután következett, az már csak gyűlölködő fenyegetés volt.

– De felveszem én vele a kapcsolatot, fel én, és üzenek neki, ha addig élék is!

Bár Szépné Hencz Klaudia tudta, hogy a férje a galambok zsvijájától egyetlen szavát sem hallja, következőképpen semmit sem fog fel abból, amit közölni kívánt vele, a tárt padlásajtóban állva mégis végigmondta mindezt.

Szép Ábrahám és élettársa, Ebedi Tímea jó ideje éjszakába nyúlón tervezgetett és szervezgetett pusmogva, titokzatoskodva. Rohamosan közeledett közös fiúgyermekük, Szép Márton tizedik születésnapja, és az alkalomra nagy elánnal bulit készítettek elő.

A fiúcska tíz éve azon a napon született, amelyiken Szépné Hencz Klaudiát temették. Egészen korán, napkeltekor érkezett és sírt fel kapálózva, bömbölő erővel a szülészorvos kezében.

A temetést fél négyre időzítették, de eltolódott. Majdnem csak kora este kezdhették el a szertartást, mert három óra tájban megérkezett az éjszakára előre jelzett hidegfront iszonyatos jégveréssel, és a deszkával szegélyezett, nyitott sírgödört bemosta a töménytelen mennyiségben aláhullott csapadék. Előbb ki kellett merni belőle a sáros latyakot, aztán felhomokozni a verem peremét, hogy ne csúszkáljanak a felázott talajon a temetési vállalat alkalmazottai, és a legkisebb baleset nélkül leengedhessék a koporsót.

– Ne magyarázzatok bele az egybeesésbe semmit. Főleg ne firtassatok, hogy szerencsét vagy szerencsétlenséget jelent-e. Úgysem lehet kideríteni, előrelátni meg pláne nem – sügta Szép Ábrahám fülébe alkalmas pillanatban Szépné Hencz Klaudia temetésén Ebedi Előd szülőorvos nőgyógyász, Ebedi Tímea nagybátyja, aki a szülést levezette hajnalban. – Szép, egészséges fiúgyermeket hoztunk a világra, ez a lényeg. A legszebb Szépet – tette hozzá tréfálkozva, bár érezte, hogy az alkalomhoz nem méltó és nem illő a viccelődés se a névből adódó, általa kihagyhatatlannak tartott szójátékkal, se mással.

Szép Ábrahám – aki hajnaltól a szüléset és a temetkezési vállalat között ingázott és intézkedett – a fájdalom és az öröm könnyeivel a szemében úgy igyekezett igenlően bólogatni Ebedi Előd szavaira a felravatalozott koporsóra szegezve a tekintetét, hogy a szertartás megkezdésére váró, az elvonult ítéletidőn igencsak szörnyülködő gyásznép köréből ne vegye észre senki kettejük kommunikációját.

– Ha látta volna a fiunkat, minden másképpen alakul... nem ment volna el így – mondta a nyitott koporsó felett Szép Ábrahám alig halhatón, a fejét közelebb hajtván Ebedi Elődéhez.

– Emiatt már ne tépd magad! Csak a kicsi a fontos, hogy megérkezett – súgta fojtott hangon Ebedi Előd, és hozzásimította gyászszalaggal átkötött felkarját Szép Ábraháméhoz, amivel azt akarta sugalmazni, hogy a halott elmegy, ők, élők maradnak, tovább kell élniük nélküle, ez az élet rendje.

A kellemes izgalomtól napokig furán és zaklatottan viselkedő szülők Márton fiuk előtt mindvégig titokban szerették volna tartani, hogy születésnap bulit készítenek elő neki színes lufi füzérekkel, csillámporral írt Happy Birthday felirattal, sok-sok meglepetésvendéggel, ajándékkal, élő zenével és egy nyitott laptopot formázó tortával, melyen a cukrász, akinél megrendelték, cukormázból imádatlansággal szeretett egy szem gyermekük Facebook-profilját formázta meg, hírfolyamában a TÍZÉVES LETTEM bejegyzéssel.

Úgy tervezték, hogy amíg Marci fiuk az iskolában lesz, minden előre elkészített és gondosan eldugott bulikelléket a helyére tesznek, díszbe öltöztetik a házat. Az volt az elképzelés, hogy mialatt Marci a kora esti karate edzésen a sporttársait püföli, megérkeznek az sms-ben, e-mailben, Skype-on vagy személyesen meghívott vendégek, és egy közös nagy Happy Birthday Marci felkiáltással fogadják belépésekor a várhatóan megilletődött arcot vágó ünnepeltet.

Mikor mindennel elkészültek, s már csak néhány vendég érkezésére vártak, Szép Ábrahám egy utolsó pillantást vetett a csillogó-villogó műre, és elégedetten megállapította, hogy olyan lett, amilyennek elképzelték, tökéletes. Beült a kétoldalt gondosan nyírt homoktövisövényvel szegélyezett kapufeljárón leállított terepjárójába, felbőgötte a motort, és elindult a sportcsarnokhoz, fia edzésének a helyszínére. A visszapillantó tükörben fél szemmel egyfolytában a hátsó ülést pásztázta. A támlának ferdén nekitámasztott, fehér kálatölcséreként kötött, ezüstszínű tüllel dekorált élő koszorúban gyönyörködött. Hagyott időt arra, hogy útban odafelé megálljon a temetőben, és a virágköteményt elhelyezze volt felesége sírján halálának tizedik évfordulóján.

Végül mégsem kanyarodott le a sírkertbe vezető mellékútra.

Szép Ábrahám a sportcsarnok szűk folyosóján a fiúöltöző előtt feszengett a fal mellé állított egyik kopott fapadon. Izgatottan várt a fiára. Fogselymes fogpiszkálójával játszadozott a szája szögletében, hogy valamelyest oldja a belső feszültségét és leplezze fokozott nyugtalanságát. Siettetten volt az időt, mert hirtelen ötlettől vezérelve úgy döntött, hazamenet kiviszi Marcit a temetőbe, és megmutatja neki volt felesége, Hencz Klaudia sírját. A koszorút, hogy fia ne fogjon gyanút, a csarnok előtt a hátsó ülésről a virágokkal felfelé fektetve betette a csomagtartóba.

Többször nyugtázta már apai büszkeséggel Szép Ábrahám, hogy egy szem fia érettebb és értelmesebb a koránál, amit részben magának, gondos törődésének tulajdonított. Azon buzgólkodott ugyanis és úgy irányította, hogy egy lépéssel a kortársai előtt járjon. Magabiztos és talpraesett legyen, meglegyen a magához való esze, legyen elég kurázsija, hogy ne tudják átverni, kinevetni és megszégyeníteni. Abban a minutumban, amikor készült, hogy kiteszi az indexet a jobbra kanyarodáshoz a temető felé, Szép Ábrahám a másodperc tört része alatt döbbenettel tudatosította, hogy ők, a szülei verik át a legjobban, megbocsát-hatatlan, iszonyatos módon, azzal, hogy elhallgatják előle az igazságot. Joga van tudni, hiszen nem értetlen gyerek már, mi és hogy volt tíz éve, a születése előtt – ébredt rá Szép Ábrahám a temetőhöz vezető mellékút előtt pár méterrel, a lekanyarodáshoz lassítva.

Már korábban is tervezgette, hogy megfelelő módon felkészítve a fiát a hír fogadására, mindent elmond neki, szép sorjában feltárja megfogantatásának előtte elhallgatott

történetét, mégis húzta-halogatta a vallomást, mert kényelmetlennek és kellemetlennek érezte derült égből villámcsapásként rázúdítani az igazságot, ami cseppet sem volt kecsegtető és szívdertő. Szorongva tartott eszmélő fia elutasító reakciójától, attól, hogy nem fogadja megértéssel a hírt, és hogy amit családi múltjukból a tudomására kíván hozni, jobban megviseli, mint gondolná.

Közben meg rettegett, nehogy másoktól tudja meg.

Teljes felelősséggel átérezte, hogy csakis ő, az édesapja képes maradéktalanul feltárni előtte a múltat, megindokolni neki a történeteket, megértetni és elfogadtatni vele a színigazat. Azt, hogy nagyon-nagyon sokáig valaki mással várták a jövetelét. A volt feleségével, Hencz Klaudiával, aki annyira akarta őt, vagyis annyira akart gyereket, hogy közös megegyezéssel, alattomos módon hoztak egy döntést. Szégyenletes és kártékony döntést. Bészülésről kötöttek egyezséget Ebedi Tímeával, az anyukájával. Látszatra mindenki elégedett és boldog volt, legalábbis színlelete a boldog várakozást, de sejthető volt, hogy balul sül el a szövetkezés, mert hazugságot leplező érdekre épült.

Volt felesége, Hencz Klaudia együgyű, de fifikás asszony volt, a nőgyógyászati vizsgálat eredménye alapján kiszámolta (nem volt nehéz), hogy a magzat jóval a béranyaságról hozott döntés előtt megfogant, és rájött, hogy közös megegyezésük valójában átverés volt, szégyenletes hazugságot, a férje és legjobb barátjának hamiskodását elfedő álca.

Fia világra jöttétől fogva Szép Ábrahám tisztában volt vele, hogy egyszer ezt is el kell mondania neki, és azt is, hogy Ebedi Tímeával, az anyukájával, akinek ott növekedett a pocakjában, így akarták félrevezetni a környezetüket és elkerülni a botrányt. Annak a veszélyét, hogy kiderül, már hosszú ideje együtt voltak.

Egyre gyakoribbak lettek az időszakok, amikor nem állhatták egymást a feleségével, Hencz Klaudiával. Az egyik otromba veszekedésüket követően – az után, hogy a cég anyagraktárában ledőlt a cinegemintás sárga kanapéra, de nem bírt elaludni, hiába forgolódott és erőltette az álmot –, éjnek évadján illetlenül, de illedelmes szabadkozással beállított Ebedi Tímeához, tanácsért, vigaszért, megértésért, pár jó szóért. És megkapta, sőt, többet is.

A béranyaság Ebedi Tímea ötlete volt, miután kiderült, hogy babát várnak. Camparitól illuminált állapotban kínálta fel a lehetőséget a legjobb barátjának, Hencz Klaudiának, hangsúlyozva milyen elképesztő nagy áldozatot vállal értük. Felesége pedig végtelen hálát érezve, kapásból igent mondott az örömteli ajánlatra.

Szép Ábrahám Márton fiuk világra jöttének pillanatától észben tartotta, hogy előbb-utóbb fel kell fednie előtte, hogyan és miért lett a mostani anyukája az anyukája, s hogyan lettek ők hárman egy család felesége, Hencz Klaudia halála után.

Végül mégsem mondta el mindezt, csak az élő koszorúval bíbelődött. Bárhogy állította, mindig elcsúszott, pedig úgy akarta rögzíteni a sírkövön, hogy ne essen a kálatölcsérekbe az eső, ha esne.

Szép Márton szólalt meg elsőként, megelőzve az apját, aki a sírhoz menet és a sírkő előtt is magába roskadva, hosszan hallgatott. Gyűjtötte a bátorságot – ezért piszmogott a koszorúrögzítéssel is –, hogy előrukkoljon kényes történetükkel. Önmagában sem lett volna könnyű feladat töviről hegyire elmondani mindent, a fia meg még meg is nehezítette a dolgát, mert a sportcsarnoktól a temetőkapuig, míg ki nem szállt a kocsiból, örömtől csapongva végigfecsgette az utat a hátsó ülésen. Eldicsekedte, hogy az edzőjük újfent őt emelte példának a többiek elé, de úgy érzi, a barátai nem irigykednek rá, sőt, büszkén melléállnak, és támogatják, hogy őt küldjék a kerületi bajnokságra.

Szép Ábrahámnak – fia kirobbanó örömét látva és átélve, mert átragasztotta rá is – egyre gyengült az elszánása, hogy előjön a rejtegetett igazsággal. Amint egymás mellett lépkedtek a sírok között az élő koszorúval, már egyáltalán nem volt meggyőződve arról,

hogy a pillanat és a helyzet alkalmas a vallomásra. Abban viszont százszázalékosan biztos volt, hogy ha nem is mondja el, amire készült, elfogadható komoly okkal kell szolgálnia arra, miért tettek kitérőt a temetőbe, és miért álldogálnak megilletődve egy sírkő előtt, melyen a reneszánsz betűkkel belevéselt *Szép Ábrahámné, született Hencz Klaudia* feliratot böngészi a fia.

De még csak az okkal sem rukkolt elő.

– Tudom, ki volt a Klaudia néni, apa – törte meg a csendet vékonyka hangon, bátortalanul megszólalva Szép Márton.

Félénken belefúrta a kezét apja lapátnyi tenyerébe, aki végre függőlegesbe állította a koszorút, és felszabadult a karja.

– Nem volt szabad elárulnom neked, de anyától én már régóta tudok Klaudia néniéről. Ugye, nem mondd vissza neki? – nézett megrettent apjára kérdőn, s amennyire gyerektől telik, szigorú tekintettel Szép Márton. – Elmondta, hogy a Klaudia nénit a dédnagymamád vitte el. Anya szerint az okozta a halálát, hogy megszállta őt a szelleme. Azt is mondta anya, hogy azért ártott a Klaudia néninek, mert nem szívelte, és el akart választani tőle téged. De nekünk nem kell félnünk a dédnagymamádtól, ezt is a lelkekre kötötte anya, mert a Klaudia néni halála óta nem jár vissza ártogatni.

Szép Ábrahám nem szólt semmit, csak nyelt befelé.

Nem akarta még jobban összezavarni a fiát. Nem látta értelmét, hogy ostoba valótlanosságoknak ellentmondva zavartan, találgatva magyarázkodjon vagy mentegetőzzön. Ezért nem próbálta egyértelművé tenni számára, hogy jó asszony volt a dédnagymama, az ég adta világon nem ártott senkinek az életében sem, holtában meg végképp nem, és köze nincs Klaudia néni halálához. Nem akart olyasmiről győzködni tízéves gyereket – egyébként sem tudott volna indulatok nélkül, megfontoltan, higgadtan érvelni –, amit nyiladozó elmével még nem érthet meg az ember. Ha megokosodik, talán maga is rájön, mi lehetett és mi nem, hogyan és milyen körülmények között halt meg Klaudia néni.

Ezért nem szólt semmit Szép Ábrahám, csak nyelt befelé. De a furakodó gyerekeket eltűntette a tenyerében.

– Remélem, ügyes leszel a bajnokságon – mondta várákozással, örömet erőltetve a hangjába, mikor sikerült annyira összeszednie magát, hogy megszólaljon.

– Igyekezni fogok, szeretnék serleget kapni – erősítette meg a fia.

– Az remek lenne, de most már iparkodjunk hazafelé. Szedjük a lábunkat, mert ma még vár ránk egy meglepetés.

– Szülinapi? – vágott közbe a fia, megszeppenve ugyan, de már újra derült arccal, s próbált együtt lépni az apjával.

– Nekem anyyi, kifecsegtem, amit nem lett volna szabad! – mondta Szép Ábrahám, és becsapta a hátsó ajtót a fia után.

A születésnap bulit és a fia örömét nem akarta elrontani Szép Ábrahám. De amikor elment az utolsó vendég is, és Márton fiuk is elfáradt annyira, hogy fogmosás nélkül, az ünnepi ruhájában, cipőstül rázuhant az ágyra, kilopakodott a házból, anélkül, hogy elköszönt volna élettársától, Ebedi Tímeától. Beült a terepjárójába, és éjnek évadján elhajtott.

Az anyagraktárban a cinegemintás sárga kanapén próbált elaludni.